

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи техникии
Тоҷикистон ба номи академик М.С.

Осимӣ, д.и.и., профессор

Қ. Қ. Даълатзода

с. 2023

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

ба диссертатсияи Бобохонова Шаҳрбону Холназаровна дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди бозори фурӯши барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасонҳои тиҷоратӣ ва маишиӣ)

Мубрамии мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ. Нерӯи барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сарвати асосӣ барои рушди иқтисодиёти миллӣ ба шумор меравад. Тамоми соҳаҳои иқтисодию иҷтимоӣ аз нерӯи барқ вобаста мебошанд. Бинобар ин, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо оғоз аз ба даст овардани истиқлоли давлатӣ ба таъмини субъектҳои иқтисодӣ, муассисаҳои соҳаи иҷтимоӣ ва аҳолӣ бо нерӯи барқ диккати мухим медиҳад. Низоми электроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки пас аз фурӯпошии Иттиҳоди Шуравӣ ба андозас вайрон шуда буд, бо қӯшиш ва талошҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон баркарор карда шуд. Дар мамлакат бозори фурӯши барқ ташкил карда шуд. Акнун таъминот бо нерӯи барқ барои тамоми гурӯҳҳои истеъмолкунандагон аз вазъи бозори фурӯши барқ вобаста буда, рушди худи бозори фурӯши барқ бо ташкили дурусти кори субъектҳои он алоқаманд аст. Вобаста ба ин, ташаккул ва рушди бозори фурӯши барқ дар таъмини ҳадафҳои рушди устувори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва амалӣ намудани ҳадафҳои стратегии мамлакат, аз чумла саноатикунонии босуръат аҳамияти қалон ва мубрамии маҳсус дорад.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари роҳандозӣ намудани ислоҳот дар низоми электроэнергетикӣ, дигаргуниҳо дар фаъолияти субъектҳои бозори фурӯши барқ рӯҳ медиҳанд. Дар бозори миллии фурӯши барқ субъектҳои нав пайдо шуда, тадриҷӣ аломатҳои ракобат низ ба миён меоянд.

Муаллифи диссертатсия дуруст қайд менамояд, ки «Аҳамияти баланди иҷтимоию иқтисодии таъминот бо нерӯи барқ масъулияти субъектҳои бозори фурӯши барқ ва макомоти давлатиро, ки масъалаҳои фаъолияти соҳаи мазкурро танзим

мекунанд, афзун мекунад. Зиёда аз ин, хусусиятҳои худи нерӯи барқ ҳамчун мол ба равандҳои ташкил ва рушди бозори фурӯши барқ асари худро мегузоранд» (С. 3).

Цихатҳои қайдкардашуда мубрамии мавзӯи диссертатсияи тақризшавандаро тасдиқ намуда, ичрои таҳқиқоти илмиро дар самти таҳқики масъалаҳои ташаккул ва рушди бозори фурӯши барқ асоснок мекунанд.

Мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба ихтисос ва ё соҳаи илми эълонишуда. Диссертатсияи Бобохонова Ш.Х. дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди бозори фурӯши барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ ба ихтисоси илмии 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тичоратӣ ва маишӣ) мувофиқат мекунад.

Навғонии илмии натиҷаҳо ва ҳулосаву пешниҳодҳои диссертатсия. Дар диссертатсия асосҳои назариявӣ, тавсияҳои методӣ ва амалӣ оид ба мукаммалгардонӣ ва рушди бозори миллии фурӯши барқ таҳия ва пешниҳод карда шудаанд. Натиҷаҳои муҳими таҳқикот, ки дорои навғонии илмӣ мебошанд, ин ҷиҳатҳоро дар бар мегиранд:

- заминаҳои таъриҳӣ, ҷанбаҳои назариявӣ ва методии ташаккули бозори фурӯши барқ таҳқик шуда, дар ин асос ҳусусиятҳои амалкунӣ ва рушди он муайян карда шудаанд;
- таҷрибай хориҷии фаъолияти субъектҳо дар бозори фурӯши барқ таҳлил карда шуда, истифодаи ҷиҳатҳои мусбати он барои барқарор кардани низоми электроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шудааст;
- дар асоси арзёбии вазъи муосири иқтисодӣ ва техникии фаъолияти субъектҳои бозори фурӯши барқ шароит ва заминаҳои рушди бозори мазкур муайян карда шудаанд;
- муҳити тичоратии фаъолияти субъектҳои бозори фурӯши барқ таҳлил карда шуда, барои ворид ва ҳамгиро шудани онҳо ба бозорҳои минтақавӣ ва ҷаҳонии электроэнергетикӣ тавсияҳо таҳия карда шудаанд;
- омилҳо ва шароити рушди бозори фурӯши барқ дар заминай истифодаи манбаъҳои ҳурди тавлиди барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда шудаанд;
- тавсияҳои амалӣ барои татбиқи инноватсияҳо ва дастовардҳои илмию техникии муосир дар бозори фурӯши барқ таҳия ва пешниҳод карда шуданд;
- амсилаи рушди бозори фурӯши барқ дар шароити тағйирёбии иклим ва ҷаҳонишиавии иқтисодиёт таҳия карда шудааст. Дар амсилаи таҳиянамудаи муаллиф соҳтори намунавии вазъи имрӯзai низоми электроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасвир гардида, субъектҳои бозори фурӯши барқ ва робитаҳои байни онҳо вобаста ба

такмили муносибатҳои инҳисорӣ ва рушди рақобат дар бозори миллии фурӯши барк мукаррар карда шудаанд.

Аҳамияти илмӣ ва амалии натиҷаҳои таҳқиқот. Муқаррароти назариявии дар диссертатсия таҳиягардида метавон ҳамчун саҳми назаррас дар раванди ташаккул ва рушди бозори фурӯши барк эътироф кард. Натиҷаҳои назариявии диссертатсия барои иҷрои таҳқиқоти илмӣ дар самти ташаккул ва рушди бозори фурӯши барк имконият фароҳам меоранд. Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он ифода мейбад, ки муқаррарот ва тавсияҳои аз ҷамъбасти диссертатсия пешниҳодгардида метавонанд аз ҷониби мақомоти дар соҳаи танзими бозори фурӯши барк ваколатдор, соҳибмулкон ва роҳбарони корхонаҳои фурӯши барк барои амалисозӣ дар фаъолияти худ ба кор бурда шаванд. Татбики амалии муқаррароти таҳиягардида имкон медиҳад, ки самаранокии фаъолияти корхонаҳои фурӯши барк баланд бардошта шавад. Муқаррароти назариявӣ ва тавсияҳои амалии таҳқиқот дар раванди таълими бакалавр ва магистрҳо ҳангоми омӯзини фанҳои «Иқтисодиёти электроэнергетика», «Фаъолияти тичоратӣ», «Идоракуни лоиҳаҳо» истифода мешаванд.

Дараҷаи асоснокӣ ва саҳехии муқаррароти илмӣ ва ҳулосаву пешниҳодот. Дар раванди ҳалли илмии масъалаҳои дар диссертатсия гузошташуда равишиҳои методологӣ ва методии пажӯҳиш, ки муаллиф истифода намудааст, имконият додаанд, ки натиҷаҳои судманди илмӣ дар самти ташаккул ва рушди бозори фурӯши барк ба даст оварда шавад.

Асоснокии ҳулосаву пешниҳодҳои дар диссертатсия дарҷгардида ва сатҳи илмии онҳо аз он шаҳодат медиҳад, ки муаллиф асарҳои бунёдии олимони ватанию ҳориҷиро дар соҳаи ташаккул ва рушди бозори фурӯши барк истифода бурдааст. Шиносой бо мухтавои таҳқиқот нишон медиҳад, ки муаллиф бо адабиёти даҳлдор моҳирона коркард, мустакилона далелҳои омориро вобаста бо максади таҳқиқот ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлил намудааст.

Арзёбии мундариҷаи диссертатсия ва дараҷаи ба итном расидани он. Диссертатсияи тақризшаванд аз муқаддима, се боб, ҳулоса ва феҳристи адабиёт бо 154 номгӯй иборат аст. Матни диссертатсия дар 183 саҳифа дарҷ гардида, 14 расм ва 16 ҷадвалро дар бар мегирад.

Дар муқаддима мубрамии мавзӯи таҳқиқот, дараҷаи коркарди илмии масъалаи мавриди омӯзинӣ, робитаи таҳқиқот бо барномаҳо (лоиҳаҳо) ва мавзӯъҳои илмӣ асоснок карда шуда, мақсад, вазифаҳо, объект ва предмети таҳқиқот муайян гардидаанд, маълумот оид ба асоҳои назариявӣ ва методологӣ, сарчашмаҳои маълумот ва пойгоҳи таҳқиқот, навғонии илмӣ. Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, дараҷаи

эътимоднокии натицаҳои таҳқиқот, нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда, саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот, тасвиб ва амалисозии натицаҳои таҳқиқот, интишорот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия оварда шудааст (с. 3-12).

Дар боби якум – «Асосҳои назариявии ташаккули бозори фурӯши барқ» асосҳои назариявӣ, заминаҳо ва хусусиятҳои ташаккули бозори фурӯши барқ таҳқик карда шуда, таҷрибан ҳориҷии ташаккул ва рушди бозори фурӯши барқ вобаста ба амалисозии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ карда шудааст (с. 13-60).

Муаллиф дар натиҷаи таҳқики заминаҳо ва хусусиятҳои ташаккули бозори фурӯши барқ изҳор намудааст, ки мағҳуми бозори фурӯши барқ то ҳанӯз дар адабиёт ба таври муфассал шарҳ дода нашудааст. ҷиҳатҳои баҳсталаб дар тафсири он зиёд мебошанд.

Муаллиф қайд кардааст, ки ҳар як иштирокчии бозор ҳадафи ҳудро пайгирий намуда, вазифаҳои ба зиммааш гузошташударо барои ноил гардидан ба ин ҳадаф иҷро мекунад. Дар ин маврид манфиатҳои ҳамаи дигар иштирокчиён бояд ба иnobat гирифта шаванд, чунки амалисозии вазифаҳо ва ноилгардии ҳадафҳои ҳар як иштирокчии бозор бе баҳисобирии ҳадафҳои иштирокчиёни дигар гайриимкон аст. Ба ин хотир, бозор бояд аз ҷониби давлат танзим карда шавад (с. 15). Дар бозори фурӯши барқ муносибатҳои бозорӣ таҳо дар доираҳое амал мекунанд, ки ҳуди давлат онҳоро мукаррар кардааст. Давлат коидаҳои амалкунӣ ва рушди бозор, тартиби бастан ва иҷрои шартномаҳоро мукаррар мекунад, ҳукуқҳои истеъмолқунандагон ва умуман ҷамъиятро дар самти фурӯш ва истеъмоли нерӯи барқ ҳимоя мекунад (с. 19).

Ба андешаи муаллиф, гузаронидани ислоҳоти иқтисодӣ дар бозори фурӯши барқ, ки ба соҳаи инҳисори табиӣ мансуб аст, таҳо дар ҳолате пазируфта мешавад, ки даҳолати давлат ба рақобат ба ҳадди камтарин расонида шавад. Бинобар ин, дар диссертатсия пешниҳод карда мешавад. ки аз соҳтори субъектҳои инҳисори табиӣ намудҳои алоҳидаи фаъолият бароварда шаванд ва барои иштирокчиёне, ки акнун ба бозори фурӯши барқ ворид мешаванд, шароит барои фаъолияти ракибона фароҳам оварда шавад (с. 25-26).

Муаллиф дар натиҷаи таҳқиқот муайян кардааст, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари аксари мамлакатҳои собиқ Иттиҳоди Шуравӣ мақоми бехтарро нисбат ба мамлакатҳои ҳориҷии дур ишғол намудааст, чунки дорои як катор заминаҳо барои ташаккули бозори босамари фурӯши барқ дар асоси маҷмуи энергетикии дар замони Иттиҳоди Шуравӣ ташаккулёфта мебошад. Гузариши Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мисли дигар мамлакатҳои собиқ шуравӣ ба шароити ҳочагидории бозорӣ зарурати роҳандозӣ

намудани ислоҳоти соҳториро дар бозори фурӯши барқ ба миён овард. Таваррум ва пардоҳт накардани ҳакқи нерӯи барқ фаъолияти молиявӣ-иқтисодии корхонаҳои соҳа, аз ҷумла ШСҲК «Барқи Тоҷик»-ро вайрон кард. Бинобар ин, барои барқарор кардани низоми электроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифодаи ҷиҳатҳои мақбули таҷрибаи ҳориҷии амалкунии бозори фурӯши барқ дорои манфиат мебошад (с. 60).

Дар боби дуюм – «Таҳлил ва арзёбии вазъи муосири бозори фурӯши барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазъи муосири соҳаи электроэнергетикаи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлил карда шуда, дар асоси таҳқиқ ва арзёбии муҳити тиҷоратии фаъолияти субъектҳои бозори фурӯши барқ имконияти ҳамгироии бозорҳои миллӣ, минтақавӣ ва ҷаҳонии фурӯши барқ муайян карда шудааст.

Муаллиф таҳлили вазъи муосири соҳаи электроэнергетикаи мамлакатро ҷиҳати ташаккули бозори фурӯши барқ апчом дода, тасдиқ менамояд, ки дар низоми электроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон ду субъекти бозорӣ - ШСҲК «Барқи Тоҷик» ва ҶСК «ИШиркати энергетикии Помир» ҳамчун ширкатҳои ҳамгирошуда, бе амалкунии унсурҳои бозорӣ ва ракобат фаъолият мекунаанд. Пас аз таҷдиди соҳтори ШСҲК «Барқи Тоҷик» дар бозор ду субъекти нав - ҶСК «Шабакаҳои интиқоли барқ» ва ҶСК «Шабакаҳои тақсимоти барқ» пайдо шуанд, вале муносибатҳои байніҳамдигарии субъектҳои бозор, инчунин муносибатҳои онҳо бо истеъмолкунандагони барқ то ҳол аниқ муайян нашудаанд. Бо мурури рушди субъектҳои мазкур ва ҷорӣ намудани унсурҳои бозор ва ракобат дар фаъолияти онҳо, зарурати таҳия ва рушди санадҳои даҳлдор ҷиҳати ба расмият даровардани муносибатҳои тиҷоратии онҳо ба миён меояд (с. 74).

Муалиф иброз медорад, ки бо вучуди роҳандозӣ намудани ислоҳот, имрӯз дар соҳаи электроэнергетикаи Ҷумҳурии Тоҷикистон вазъи муракқаби ташкилӣ-соҳторӣ мушоҳида мешавад. Ноил гардидан ба шаффоғӣ ва самаранокӣ дар бозори фурӯши барқ, ки аз ҳадафҳои муҳими ислоҳот ба ҳисоб меравад, ҳанӯз ҳам ба даст наомадааст. Мавҷудияти мушкилоти мубрам, чун сатҳи баланди қарздориҳои дебиторӣ ва кредиторӣ, талафот ҳангоми интиқол ва истифодаи барқ – нишонаҳои асосии тавсифи вазъи имрӯзаи бозори фурӯши барқ дар мамлакат мебошанд (с. 75). Ба андешаи ӯ, ислоҳоти имкоҷпазири сиёсати муқаррар намудани тарифҳои барқ, пӯшонидани қарздориҳои корхонаҳои давлатӣ, таҷдиди соҳтори фаъолияти бозори яклухти нерӯи барқ ва роҳандозӣ намудани тадбирҳо ба хотири ҳавасмандсозии ракобат дар доҳили бозори яклухт, метавонанд ба фаъолияти субъектҳои бозори фурӯши барқ таъсири муҳим расонанд (с. 98).

Дар боби сеом – «Дурнамои рушди бозори миллии фурӯши барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» масъалаҳои рушди бозори миллии фурӯши барқ дар асоси истифодаи манбаъҳои хурди тавлиди нерӯи барқ ва имконияти татбиқи инноватсияҳо баррасӣ гардида, амсилаи рушди бозори миллии фурӯши барқ дар шароити тағйирёбии иклими ва равандҳои ҷаҳонишиавии муносибатҳои иқтисодӣ таҳия карда шудааст.

Муаллиф тасдик мекунад, ки дар самти истифодаи нерӯгоҳҳои барқии обии хурд (НБОХ) холо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мушкилот зиёданд. Яке аз муҳимтарини онҳо дар мамлакат ба роҳ мондани истехсоли таҷхизот ва агрегатҳо барои ин нерӯгоҳҳо мебошад. Масъалаи ба роҳ мондани истехсоли ҳудии таҷхизот барои соҳтмони НБОХ муҳим аст, ин арзиши ниҳони маҳсулотро ба андозаи назаррас паст карда, нерӯи барки дар НБОХ истехсолшавандаро барои табакаҳои камбизоати аҳолӣ нисбатан дастрас мегардонад. Инчунин зарурати стандартикунони таҷхизот таъқид карда мешавад, ки унсури иқтисодии ниҳоят муҳим ҳангоми истифодаи манбаъҳои хурди тавлиди нерӯи барқ ба ҳисоб меравад. Аз нигоҳи маблагузорӣ ва масрафҳо соҳтмони он НБОХ самаранок ҳисобида мешавад, ки дар поянин иншооти гидротехникии аллакай мавҷудбуда соҳта шаванд. Мавҷудияти инфрасоҳтор масрафҳоро ба қадри назаррас кам карда. Раванди соҳтмонро метезонад ва нафънокии онро низ баланд мекунад. Бинобар ин, карор дар бораи ба кор андохтан ва баркарор кардани НБОХ-ҳои пештар соҳташуда ва то ҳол аз фаъолият бозмонда аз ҷиҳати иқтисодӣ мақбул аст (с. 120).

Муаллиф амсилаи рушди бозори фурӯши барқро таҳия кардааст, ки дар он соҳтори намунавии вазъи имрӯзai низоми электроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасвир гардида, субъектҳои бозори фурӯши барқ ва робитаҳои байни онҳо нишон дода шудаанд (с. 151). Барои бунёди бозори ракобатпазири фурӯши барқ, муаллиф пеш аз ҳама дигар кардани соҳтори соҳа, таъсис додани чунин мақомот ва субъектҳои мустакили бозорро зарур мешуморад: мақомоти мустакили танзимкунанда (берун аз тобеияти ШСҲК «Барки Тоҷик»), маркази бозори фурӯши барқ, ки аз ду унсур – маркази миллии танзими барқ ва маркази ҳисобикуниҳои молиявӣ иборат аст. Ин ду субъёти бозор дар амсилаи таҳиянамудаи муаллиф оварда шудаанд. Инчунин муаллиф таъсис додани корхонаҳои мустакили истехсол, таҳвил ва таъминкунандаи нерӯи барқро пешниҳод мекунад (с. 153).

Тавре муаллиф пешниҳод кардааст, бозори фурӯши барқ бояд бо иштироки давлат ва дар асоси принсипҳои ракобат ташаккул ёфта, асосҳои амалкуни он бо қонунгузорӣ муайян карда шаванд. Дар натиҷаи амалисозии пешниҳоди муаллиф инхисор дар ширкатҳои ба таври амудӣ ҳамгирошуда ва зарурати иштироки бевоситай давлат дар бозори фурӯши барқ барҳам дода мешавад. Минбаъд бозори дохилии

фурӯши барк то ба сатҳи кушоди ба бозорҳои хориҷии минтакавӣ ва умумиҷаҳонӣ пайвастгардида рушд мекунад (с. 154).

Ҳамчунин диссертатсия бо хулоса ва тавсияҳои судманд барои рушди ояндаи объекти таҳқиқот анҷом мейбад, ки ҳамаи онҳо асоснок мебошанд (С. 156-161).

Эродҳо ва тавсияҳо доир ба диссертатсия. Ба сифати эроду тавсияҳо ба диссертатсияи такризшаванда чунин ҷиҳатҳоро қайд кардан мумкин аст:

1. Муаллиф ҳамчун субъекти алоҳидаи бозори фурӯши барк дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҶСК «Ширкати энергетикии Помир»-ро номбар намуда, баъзе ҷиҳатҳои фаъолияти онро таҳқик намудааст. Хуб мебуд, агар муаллиф ба вазъи имрӯзаи фаъолияти ширкати мазкур диккати бештар медод ва имконияти ба бозор роҳ ёфтани дигар субъектҳои бахши ҳусусиро арзёбӣ мекард.

2. Хуб мебуд, агар ҳангоми таҳқик ва арзёбии муҳити тиҷоратии фаъолияти субъектҳои бозори фурӯши барк таҳлили муфассали муҳити тиҷоратии як-ду субъекти бозори фурӯши барк гузаронида шуда, дар асоси он ҳулосаҳои даҳлдор бароварда мешуданд.

3. Таҳлил ва арзёбии вазъи муосири бозори миллии фурӯши барк аз ҷониби муаллифи то андозае мукаммал аст, ё таҳлилу баррасӣ гардидааст, аммо маълумоти таҳлили давраи нисбатан тӯлонӣ (солҳои 2015-2022)-ро дар бар мегирад. Хуб мебуд маълумоти барзиёд ихтисор карда шуда, нишондиҳандаҳои зарурӣ барои давраи 5 соли охир истифода, таҳлил ва арзёбӣ мешуданд. Инчунин дар ин асос таҳияи дурнамои рушди нишондиҳандаҳои асосии бозори фурӯши барк барои 5 соли оянда ба мақсад мувоғиқ мебуд.

4. Агар шумораи замимаҳо ба диссертатсия зиёдтар мешуд (аз ҳисоби таҳлили нишондиҳандаҳои фаъолияти субъектҳои алоҳидаи бозори фурӯши барк), аҳамияти амалии диссертатсия бентар мешуд.

5. Дар матни диссертатсия ва автореферати он баъзе ҳатоҳои техниқӣ ва имлогӣ муноҳида мегарданд.

Вале эролҳои номбари шуда ҳосияти тавсиявӣ дошта, ба сифат ва арзиши илмии таҳқиқот таъсир нарасонидаанд.

Тасдиқи инъикоси натиҷаҳои таҳқиқоти диссертационӣ дар нашрияҳон илмӣ. Асарҳои илмие, ки муаллиф ба нашр расонидааст, ҳулоса ва пешниҳодҳои дар диссертатсия ҷойдоштаро дар ҳуд инъикос менамоянд. Аз натиҷаи таҳқиқот 22 мақолаи илмӣ бо ҳачми умумии 8,6 ҷузъи чопӣ (аз ҷумла 7,2 ҷузъи чопӣ аз муаллиф), аз онҳо 7 мақола дар мачаллаҳои тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расонида шудааст. Натиҷаҳои таҳқиқот дар конференсияҳои илмию назариявӣ

ва илмию амалии байналмилалӣ ва ҷумҳурияйӣ тавассути маърузаҳои илмӣ баён карда шудаанд.

Мутобикати автореферат ба муқаррароти асосии диссертасия.

Автореферати диссертасия тибки талаботи муқарраргардида барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ таҳия гардида, мазмуни асосии таҳқиқотро инъикос мекунад ва дар он натиҷаҳои илмии асоснокгардида шарҳи пурраи худро ёфтаанд.

Хулоса оид ба мутобикати диссертасия ба меъёрҳои муқарраргардида.

Диссертасия дар мавзӯи «Ташаккул ва рушди бозори фурӯши барк дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тиҷоратӣ ва маишӣ) таҳқиқоти илмӣ-таҳассусии байтмомрасида буда, ба талаботи муқарраргардидаи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдик гардидааст, ҷавобғӯ мебошад, дорои аҳамияти баланди назариявию амалӣ, нағониҳои илмӣ буда, дар сатҳи баланди илмию методологӣ омода гардидаааст, дар он масъалаи муҳими илмӣ ҳалли худро ёфтааст ва муаллифи он Бобохонова Шаҳрӯнӯ Холназаровна сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси зикршуда мебошад.

Такриз дар ҷаласаи кафедраи Иқтисодиёт ва ташкили истехсолот (энергетика)-и Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи М.С. Осими мухокима ва тасдик карда шудааст (суратҷаласаи № 1, аз 28 августи соли 2023).

Раиси ҷаласа:

Мудири кафедраи Иқтисодиёт ва ташкили истехсолот

(энергетика)-и Донишгоҳи техникии Тоҷикистон

ба номи М.С. Осими

 Исмоилов М.И.

Ташхисгар:

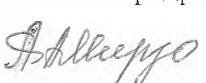
н.и.и., кафедраи Иқтисодиёт ва ташкили

истехсолот (энергетика) Камилова Н.М.

Котиби ҷаласа: муалими қалони кафедраи

Иқтисодиёт ва ташкили

истехсолот (энергетика)

Анушаи Мирзо

Имзоҳои Исмоилов М.И. Камилова Н.М ва Анушаи Мирзо-ро тасдик менамоям.

Сардори шӯбайи қадрҳо ва корҳои махсуси Донишгоҳи техникии

Тоҷикистон ба номи М.С. Осими

Кодирзода Н.Х.

Суроғаи муассисаи пешбар: Нишонӣ: ш. Душанбе, хиёбони академикҳо Раҷабовҳо, 10
Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ӯз номи академик М.С.Осими

Тел.: (+992 37) 2217135

E-mail:

Web-сайт: ttu.tj